

împlinit de Ligia Mogă (un contrapunct moralizator), Anda Chirpelean în juna Diana, concurenta Filumenei (încă ușor stridentă și cu mișcări feline prea groase), Vasilica Stamatîn (o vervă cuceritoare, bine dozată, în minusculul personaj al Luciei, fata în casă), Ion Marian (voioșie răsuflată de curtezan în pragul senilității, în doctorul Amorozo), precum și de trioul de fii, perfect orchestrat: Petre Băcioiu (o cumsecădenie naivă dar plină de farmec în Michele), Marius Bodochi (accent de interiorizare în ziaristul Umberto) și Radu Amzulescu (temperament nestăpînit, "sicilian", în Ricardo). După impresionantul debut din **Transfer de personalitate**, unde interpreta personajul central, Dorin Andone confirmă și în episodul rol al avocatului Nocela, căruia îl schițează un portret caricatural, de afacerist lipsit de scrupule dar și de fantezie.

În totul, reprezentăția are ritm și farmec, cu amendamentul că unei echipe atît de omogene tonul "spaghetti" îi umbrește pe alocuri - ca orice adaos facil - din calitatea de substanță.

■ MIRUNA RUNCAN

TEZISM ȘI PLECTISEALĂ

TÎRFA CU RESPECT de Jean-Paul Sartre • Traducerea: Romulus Vulpescu • Teatrul Dramatic din Constanța • Data premierei: 10 ianuarie 1991 • Regia: Andrei Mihalache • Scenografia: Eugenia Tărășescu-Jianu • Distribuția: Nina Udrescu (Lizzie), Lică Gherghilescu (Fred), Emil Bîrlădeanu (Senatorul), Eugen Mazilu (Negrul), Constantin Duicu (John), Gheorghe Vlad (James), Minodora Condur (Mama lui Thomas).

CONSTANȚA

Jean-Paul Sartre este, fără îndoială, un personaj fascinant (dacă ar fi să ne gîndim numai la paginile în care îl descrie, afectuos-ironic, Boris Vian în **Spuma zilelor**) și a fost, la fel de neîndoios, o personalitate excepțională, marcînd - cred eu - cultura secolului nostru cu mai puțină profunzime, poate, decît reticentul Camus, dar cu mai multă facondă. Febrilitatea și vehemența cu care își expunea sau apăra convingerile au făcut din Sartre un polemist redutabil; și l-au făcut probabil, în același timp, și dramaturg: piesele lui sînt, în general, argumentări sau demonstrații ale tezelor filozofice ori ale opțiunilor politice, menite fiind să convingă auditoriul mai repede și mai temeinic decît ar fi reușit discursul abstract. Ceea ce nu scade cu nimic meritul autorului de a-și fi înzestrat ideile convertite dramaturgic cu o arhitectură solidă și cu dialoguri inteligente; nici nu le adaugă însă textelor aura poetică indispensabilă operelor mari. **Tîrfa cu respect** este o piesă exponențială în ceea ce privește aceste caracteristici. Scrisă și reprezentată în premieră în 1946, povestea prostituatei newyorkeze care, descinsă într-un orașel din Sud, se trezește implicată într-un conflict inter-rasial și care, convinsă că astfel răspunde "înalțelor comandamente" etice ale Națiunii Americane, ajunge, împotriva voinței sale și a adevărului, să trimită la moarte un negru nevinovat, această poveste, așadar, ăpare ca un tipic exemplar de scriere "cu tendință". Rămînînd, nu mai puțin, o piesă bine făcută, cu personaje vii și tensiune perfect dozată. Că ea trebuia neapărat jucată acum de teatrul din Constanța e însă mai mult

decît discutabil căci, în lipsa unei mizanscene geniale, trama riscă să se mențină strict la date familiare încă din "Coliba unchiului Tom", prezentînd pentru publicul nostru, în momentul de față, cam același interes. E drept, regizorul Andrei Mihalache a sesizat punctul slab al textului, tezismul, și a operat o anumită redistribuire a accentelor ideologice, încercînd să transforme spectacolul într-un rechizitoriu la adresa pervertirii conștiințelor prin demagogie. Intenția de generalizare se manifestă, de pildă, în decorul parțial suprarealist (manechine goale de carton stau aruncate într-un colț al avanscenei), realizat de Eugenia Tărășescu-Jianu, sau - idee deloc rea - în conservarea culorii naturale a lui Eugen Mazilu, interpretul Negrului (după un prim moment de mirare publicul pricepe că nu numai despre negri e vorba aici). Tot în scopul adîncirii sensurilor, pesemne, regizorul materializează - idealizîndu-le în prealabil, ca să zic așa, întrucît ele nu există în text - visele plăcute și mai puțin plăcute ale eroinei (întrupată dezinvolt de Nina Udrescu, deși o anume imprecizie a conturului stilistic al rolului ne face să bănuim dezacorduri între actriță și directorul de scenă în conceperea personajului). Rezultatul final și global este însă o asemenea diluare a ritmului acțiunii și a semnificațiilor piesei, încît spectacolul devine pur și simplu plictisitor și te face să nu mai ai deloc chef să descoperi care e, de fapt, mesajul lui. Ori, dacă-l descoperi, să te întrebi: ei și?!

■ ALICE GEORGESCU

cronica

39

Melania Ursu